

۷۴
۷۴
۵

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

ییل ۱۳۳۲ صای ۳ ۷ نیسان ۱۳۳۲ ییل ۵ جلد ۱۰ صای ۱۰۷

محبت، نفوذ ايله غير قابل تأليف اولان يك مسامحه كار بر ضعيفتله صاتين آينما ماليدر. آنجاق لزوملى برجديت ايله برابر اولدينى زمان اونك برقيمتى واردر.

نفوذه كنجه بو، متقابل برحمت و محبتى توليد ايتك اعتباريله حاز اهميتدر. اندامك، طورك، سسك، وضعيتك چوجوق اوزرنده درين تأثيرلى وار. كولونج وضعيتلى، چيركين سسلى بر معلم قلبك بوتون حرارتنه رغماً آز موفق اولور.

ايشته «أك اى بر مربى، علاقتى آلتنده دوغار.» سوزى بوراده داها يوكسك برقيمت آيورد. فطرتك بوخصوصده مواهنه مالك اولمايانلر مرييلكدن باشقه برمسلكه اوغراشهلر هر حالده چوق داها اى يامش اولورلر.

نفوذه اصل قوت ویرن اوصاف سجيوى، علمى و فكرى در.

معلمك سجيوى بالخاصه، چوجوقلقدن كنجلك ساحه سنه آتيلمش طلبه سى اوزرنده داها چوق حاز تأثيردر. امثال و تقليدك تحكىمى آلتنده بولونان كنج اكر اى بر تربيه ابتدائيه آلمشسه قارشينده مثال اولمغه دكر بر شخصيت آراياچقدرد. او، معلمك، مرييسك هرحركتنى ثولچمكه باشلار. معلمك اوفاق انحرافلى، اوى متجسس نظرلى آلتنده بولونديران طلبه سى اوزرنده قطعى برايز براققده بكيكمزلى. طلبه، معلمك سوزيله فعلنى طارتار. مربى اكر حقيقه سجيى صاحبي، حرث اخلاقيسى مكمل برآدام ايسه هيچ قورقاسون، طلبه سنك حرمتلى دائما ياشاياچقدرد؛ فقط عكسى تقديرده او، موقع احترامدن دوشر. «أك اى تعليم و تربيه برنوع مقناطيسيت حيوانيه تأثيريله و بريله بيلير، ديه نلرجه آرتيق او معلم و مربى تام برموفقيت اميدلرندن صرف نظر ايتمه ليدر.

نافع عطف

دليليمز

صوك ييلده تورك ديلي نه قازاندى؟

شبه يوق، كه شو سؤالك جوابى مى جريانك قوت وانكشافى تعين و تقدير ايله مك، وديليزك تاريخ انكشافى تعقيب ايد بيلمك ايچون چوق مهمدر. مى جريانك بوكونكى قوت و قدرتى آكلامق ايچون ديل مسئله سنندن دها قولاي بولونماز، ظن ايدىورز. چونكه مى ديلي بوتون اجتماعى مؤسسه لره حاكم سورتيله سوقغه چالشمق، اوديله اولان صميمى مربوطيتك البارز برشكليدر. مى ديل مسئله سنك، منفعت و امجابات سياسيه كى شيلره تماسى، مى اقتصاد و سائر كى ديكر «تعضوملى واسطه لرى» نك تماسلرينه كوره، هر حالده دها و زاق و دهادولا مياچليدر. بوتك ايچون بوساحده اولان حركتلك، مليت جريانييله دها صميمى علاقه سى اولديغنه اينانمق لازم كلير (۱). مى لسان مليتك برتملى اولديغندن او كامر بوطيتك، مى جريانه مربوطيت اولديغنى ايضاح ايتك فضلهدر. ايشته بوتك ايچون مقاله من،

(۱) بزم شو صوك جله مندن ديل مسئله لرندن بشقه، مى مؤسسه لره و اونلرى ثوروب چويره نلره، برنوع سؤظن ايتديكمز آكلانيلاسون؛ مقصود من، آنجق مى جريانك قوتى كوستر مك خصوصنده ديل مسئله سنك دها بليغ اولديغنى سويله مكدرد.

«توقتامش»

آنحق دیلیمزك نه لر قازانديغنی کوسترمه یوب، عین زمانده ملی جریانك کیتدکجه آرتان و بویویه علمی و اساسی استقامتله دوغرو یوردیهن قوت و قدرتی ده کوسترمه جکدر .

بو ییل ، تورک دیلی ، بویوک ادبی اثرلر قازاناماسنه رغماً ، طبیعی حریتی قازانمق یولنده بویوک آدملر آتمق اعتبارینه پک فعال و پک فیضی بر یاش یاشامش و بو فیضی یاشیله کله جک کونلرینی آز چوق تأمین ایدم بیلیمشدر . بونقطه دن باقیلیرسه دیلیمزك بوییلی ، دیل و ادبیات تاریخمز ایچونده شایان دقتدر . دیلیمزك بو حرکتی ایجه تصویر ایدم بیلیمك ایچون ، دیلیمزله آز چوق تماسده بولتان ذوات و مؤسساتی بره بره صایوب کچه جکیز .

لکن دیلیمز ایچون فیضی اولماسی لازم کان بر قاج ذات و مؤسسه نك فعالیتده آز چوق اکیکلک کوره جکمز ، صوکره انکسار خیاله دوچار اولماق ایچون کچیدر سمنه باشلامه دن اول ، خاطره کتیرمك ایستیورم . اونلرک کیملر و نه لر اولدیغنی ده ایلریده کوروروز .

مطبوعات

ولایت غزنه لری . — ملتک ، الکهم دکلسه بیله ، الک قالابالق قسمی آنا طولی ده ، ولایتلری مزده در . بناء علیه اوراده اولان حرکت و جریانلرک ، بزم ایچون پک شایان دقت اولاجنی غایت طبعیدر . ایشته ، بونک ایچون ، ایلك اولا ولایت غزنه لری کوزدن کچیرمك ایستیوروز . ولایت غزنه لری مز ، آنا طولیلیر ، اصل تورکلر ایچون یازیلش اولدیغندن ، اونلر لسان مسئله سنده ، بزم ایچون ده شایان دقت اولمق لازم کلیردی . فقط — چوق یازیق که — هیچ استثناسز اولمق اوزره ، هبسی غایت طمطراقلی و آغیر ترکیلی و حتی بعضلری — ادبیات یایمق ایچون — اسکیلرک سودیکی «اوج دیلدن مرک لسان عذب الیان عثمانیان» بکزه ر بر دیل قوللانیورلر . مع مافیه قونیه ده جیقان «بابالو» غزنه سنک بر چوق صاییلرنده باصیلیمش اولان «ضروب امثال» فی ، «قره مه مه صهار» غزنه سنک [غریب متفکرلرندن برینک ملیت مسئله سنه دائر مطالعه لرینک ترجمه سنی نشر ایتمکله ، بالوسيله] لسان مسئله سنه تماسی ؛ «قره سی» غزنه سنک ملی دیل حقنده کی مناقشه لرینی شایان قید بولیوروز . ملیت مسئله لرینه ده یاقیندن تماسله ملیت پرورلک کوسترمه ن «کور ارغلر» غزنه سی ده یوقاریده کی تنقید نقطه لرندن آیری قالا بیلیمك ایچون بر یول بولامامشدر . عموماً خلقه یاقین اولان دیگر ملی مسئله لرده اولدیغنی کبی دیل مسئله سنده اولان مساعیده ده ولایت غزنه لرینک حصه سی غایت جزئی اولدیغنی کوریوروز .

۱- تائیرل غزنه لری . — بونلرک ۱۳۳۱ هجری ییلنده دیل مسئله سیله اشتغاللری ، تورکچیلری ممنون ایدم جک بر درجه ده در . همان هپسنده ، ملی لسان مسئله سنه دوغرو دن دوغرو تماس ایدم رک مقاله لر انتشار ایتدیکی کبی ، تکمیل مندرجه لرینک لسانلری ده — «نهمانه حقیقت» بر آز مستنا اولمق اوزره — پک چوق ساده لشمشدر . «نور افکار» غزنه سنده «ابتدائیلرده اجنبی لسان مسئله سی»

مقاله‌سی، و اقتصادی تجاری مؤسسه‌لرده تورکچه‌نک قبولی خصوصنده «مملکتہ تملک» مقاله‌سی ایله دوغرودن دوغرو ملی لساندن بحث اولنیور و ملی لسانه حرارتلی بر طرفدارلق، حتی ابتدائی مکتبلر-ده کی لسان مسئله‌سنده قاچمايان شدتلی بر طرفدارلق، بر پارچه مبالغه‌دن بیله بلکه، کوسترلیوردی . «مملکتہ تملک» مقاله‌سینک اورتہ‌لرینه دوغرو، بشقه بر مسئله‌نی سوقارق کندی کیفنه کوره تأویل وایضاحه جالیشیورایدی ایسه‌ده، بر کره اساسی قبول ایده‌رک، مدافعه ایتدکدن، طرفدارلق کوستر-دکدن صکره، بونک اهمیتی اولامازدی .

«رورت فنونه‌سی»، «استانبولک آدی» خصوصنده کی داخلی مناقشه‌سیله دیل بحثی قاپادان «روانما» نی، اساساً بشقه بر ساحه‌ده، بشقه بر مؤسسه ملیت‌ده جالیشان «اسموم مجموعه‌سی» نی شم‌دیجک بورادن استنسا ایتمک لازم کلیر. ییلک صوکلرینه دوغرو چیقمنغه باشلایان «مقروه مجموعه‌سی» و «مرب مجموعه‌سی» ایله «اقتصادیات مجموعه‌سی» بر مسلک و اختصاص مجموعه‌لری اولدینی ایچون، بالطبع بحثمزدن خارجدر. بونکله برابر صوکل دوغان «اقتصادیات مجموعه‌سی» نک لسانی ساده‌لک جهتیله بشقه رفیقلرندن کبر و قالم‌دیغنی بوراده ذکر ایتمک لازم کلیر. بو ملی مجموعه‌نک ملی اقتصاد ساجه‌سنده، یری کلدکجه ملی لسان سیاستی‌ده اونوتما یا جانی امید ایدیلیر .

تورکیکلک و تورکلک خصوصنده بعضاً یک آجیق سویله‌ین بومی غزته‌لریمزدن «اقدام» و «برجمامه» حقیقت‌ده، موضوعمزل اولان مسئله‌یه دائر بر قاچ مقاله تفصیص ایتیشلردی . «اقدام» ک بو مسئله خصوصنده کی دوشونجه‌لری (۶۸۵۵) نومره‌سنده تظاهر ایتدیکی کبی، «ترجمان حقیقت» ککی ایسه یاقینده نشر اولونان «تورکچه‌نک تعیمی» و «اقتصادیاتمزل و لسان» مقاله‌لرنده کورولور. ظنمنزه کوره، اختصاص کرسی‌سی اولیان بر غزته ایچون - تطبیقده کندی اصوللرینه رعایت ایتش اوللق شرطیله - بو قادیار یتیشیر .

نیم‌رسمی بر غزته اولان «طنین»، بو مسئله‌دن ولو هیچ بحث ایتمه‌ش اولسه، ینه معذور کوریله‌بیلیر. فقط شورا-نی‌ده ذکر ایده‌لم، که : بو ییل، بوتون مندرجاتی افاده ایدن لسانک ساده‌لشمه‌سنده، بالخاصه باش مقاله‌لرک ساده بر دیلله یازیلله‌سنده «توران» دن صکره، برنجی موقعی «طنین» اشغال ایده‌بیلیر. «تورک بوردی» نک اولدقجه تصفیه ایدیش لسانی‌ایسه، دها اسکیدن بویله دوام ایتش اوللق دولایسیله بوندن مستنادر .

یالکز آدینه باقیلدینی زمان بیله بو کبی ایشلری کندیسنه وظیفه ایدیندیکی آ کلاسیلان و ایکنجی دوریه منسوب ملیت‌پرورلر طرفندن چیقاریلان «نورانه» غزته‌سینه کلنجه : او، مندرجاتی افاده ایده‌ر لسانک چوق ساده اولمه‌سی مزیتی، بورایه قادیار ذکر اولسان رفیقلرندن دها چوق حائز اولدینی کبی، ملی دیل مسئله‌سینه دائر، یک مختلف جهه‌لردن کله‌رک، یک چوق دفعه‌لر اولدقجه قیمتدار مقاله‌لر نشر ایتشدی . ییلک صوکلرینه قادیار یاشامق امکاتی بولامادینی حالدہ دوغرودن دوغرویه مذکور مسئله‌نی مطالعه ایده‌رک، مختلف امضالر اوستنده، اون قادیار مقاله باصوب چیقارمشدر .

بوندن باشقوده کوچک کوچک قیدلری ، شئون قسمنده یازدینی خبرلری و مثلاً ۸ تموزده «رزی» مدیریته ایتدیکی تعریضی چوق شایان هقدر .

ملتجیلرک اولدقجه اختیارلری صنفه کیرن «تورک یوردی» ، کندینی مسئولیتدن قورتاره . بیلجک قادار، ملی دیل مسأله سندن بحث ایتمکه وقت بولایلمشدر. «قایا خان می؟ قانی خان می؟» مسئله سی حل ایتک اوزره ، ایکی مفصل مقاله نشر ایتمش و بونک حله سائر اختصاص صاحب لری ده جاغیرمشدی . بوکا اجابت ایدن اولمادی ایسه ، قضور «تورک یوردی» نك دکلدر. «تورک یوردی» ، هبسی دیل مسئله حاند اولق اوزره اون قادار مقاله نشر ایده بیلمش ، وبشقه مقاله لرنده ده فرصت بولدقجه بو مسئله ایجه قورجالامه به چالیشمشدر .

کورولورکه ، استانبول غزته لرینک ، دیل مسئله سی اوزرنده کی مساعیلری شایان تذکار و تشکر در . احوالک فوق العاده لکی ده خاطره کتیریلیرسه ، بو مسئله اوزرنده ده چالیشدقلری ادها ایدیله بیلیر .

ییتدی

اوغالی

نورقاس

تورکاک شئونی

تورکبه خارجه ندره کی تورککلرده . — بو کونکی تورکیه خارجنده کی تورکلر ، محارب بر عملکته قالمش اولدیفندن احوال لرینه دائر یک آرز معلومات آلد ایده بیلیمکده یز . شو صوک کونلرده ، روسیه دوما سنده ، تورک — اسلام فرقه سی نامنه ، فرقه رئیس « قوتلوغ محمد میرزا تیفکیلف » طرفندن تورکلرک بو کونکی حال لرینی سوبله یز اوزون وشکایت آمیز بر نطق ایراد ایدلشدر . بو نطقک بعضی مهم قسملرینی بوجه آتی درج ایدیورز:

سابق باش وکیلک خیرخواهانه بیاناتنه رغما محکوم ملتله وباخصوس — امامانله قارشو حرب زمانده حکومتک تعقیب ایتدیکی پوزلیقه صالح زمانده کی کبی دوام ایتمشدر . آرده کی فرق ایسه سیاست جاریه دن طوفان جبر و تضییقاتک تأثیراتی — مسلمانلرجه پک شدله حسن ایدیلرک صالح زمانده کندن دها وخیم بر سورتده کچنک عبور — بنده قالمیردر .

مسلمانی غلبه لک اولان برولایته مسلمانلق علیه نه کورولشیل برمیسیونر اجتماعی عقدا ایدیلرک اسلامیت علیه نه تشریاتک الزمیتنی مبین ترارلر ایتاذا ایدلشدر . میسیونرلک ایدن دیگر یسه و پوسلردخی مطبع رساله لر و عمومی قونفرانس لر ایله اسلامیتی عقیر ایتکده درلر .

عسکری خسته خانه لرنده مسلمان عسکرلره آرزولری خلافتده قرآن کریمه بدل تاتارجه یازلش انجیل توزیع ایدیلیر . بمضاده بو حرکتلری مسلمان عسکر یارالیرینی اورتودوقسانی قبوللری ایچون آجیقندن آجیقه تشویق ایتکده قدر وازدیر یایور . بوللر هپ مأمورین اداره نك کیزلی رأی و یار دیمیله یاییلیور . یوز پیکارجه سی محاربه ده اولکده اولان مسلمانلرک بویله بر سیاحت دینییه دن قلباً معذب و منکسر اولدقلری بر زمانده حکومت ، کنده ی مسلمان تبعه سنک قلبلری تطمین ایده جک هیچ بر تشبثاتده بولمیر . میلیونلرجه مسلمانلرک روحانی باشقلری ، «مفتی» تمیین ایدیلیر یکن جماعتکده رأی سورولق لارم ایکن ، آرزولری خلافتنه اوله رق مقام مذکوره یستون غیر معروف و توجه عمومی غیر حائر بره سنک قونمسی حکومتجه تعقیب ایدلش و بو بایده تماماً غیر معنادر استعجال کوسترلشدر [۱] .

[۱] بو مسئله ایچون «تورک یوردی» نك ۸ نجی جلد ۱۳ نجی صایبیله ، ۹ نجی جلد ۱ نجی صایبیله باق . تورک یوردی